

Päiväys
16.9.2025

Diaarinumero
707/03.04.04.04.19/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

16.9.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **23.9.2025**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 16.9.2025 nro 1135/2025, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristölupa kiviaineksen seulontaan ja murskaamiseen, Liperi.

Luvan hakija

Savon Kuljetus Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **16.9.2025 – 23.10.2025** hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **23.10.2025**.

16.09.2025

Dnro 707/03.04.04.04.19/2024

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittajat

Luvan hakija

Savon Kuljetus Oy

Päätös, josta valitetaan

Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaos 24.4.2024 numero 1/2024 (16.4.2024 § 15)

Elinympäristölautakunnan lupajaos on myöntänyt Savon Kuljetus Oy:lle ympäristöluvan kiviainesten murskaamiseen kiinteistöillä Sorala 426-405-28-5 ja Hukkapalsta 426-405-28-19 Liperin kunnan Liperin kylässä.

Elinympäristölautakunnan lupajaos on määrännyt, että luvan hakija saa aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta erillistä vakuutta asettamatta.

Lupa on myönnetty lupahakemuksen mukaisesti. Päätökseen on liitetty lupamääräykset 1–16.

Lupamääräykset siltä osin kuin asiassa on kysymys

1. Alueella saa murskata vain alueelta otettavaa kiviainesta.

2. Alueella on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus: ma–pe klo: 07–22

Rikotus: ma–pe klo: 08–18

Kuormaaminen ja

kuljetus: ma–pe klo: 06–22 ja la 07–18.

Arkipyhinä (uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai ja pääsiäisen pyhät, vappupäivä, helatorstai, juhannusaatto ja juhannuspäivä, pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä sekä jouluaatto, joulupäivä ja tapaninpäivä) ja

viikonloppuisin toimintaa ei saa harjoittaa lukuun ottamatta tienhoidollisia ja kunnossapidon toimenpiteitä.

3. Pohjaveden laatua on tarkkailtava säännöllisesti. Näyte on otettava toiminnan alussa ja lopussa sekä vuosittain niin, että joka kolmas vuosi teetetään laajempi tutkimus ja välivuosina suppeampi tutkimus.

Laajemmassa tutkimuksessa pohjavesinäytteestä on analysoitava ainakin haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODM_n), sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt ($\text{C}_{10}\text{--C}_{40}$); liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, kadmium, koboltti, kupari, lyijy, nikkeli, seleeni, sinkki ja vanadiini.

Välivuosina pohjavesinäytteestä analysoidaan haju, sameus, väri, happi, pH, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, kloridi, nitraatti, kokonaiskovuus ja COD_{Mn} .

Pitoisuuksia on verrattava pohjaveden ympäristölaatumormeihin Vna 1040/2006, muutos Vna 341/2009 sekä talousveden laatuvaatimukseen ja -tavoitteisiin STMa 1352/2015.

Pohjaveden tarkkailuun käytettävästä pohjavesiputkesta tulee sopia Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa. Jos alueella tai sen läheisyydessä jo ovat pohjavesiputket eivät sovellu tarkkailuun, alueen lounaisosaan on asennettava uusi näytteenottoon soveltuva muovinen havaintoputki.

Pohjaveden pinnantas on mitattava näytteenoton yhteydessä. Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

4. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista ja -suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015.

5. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden pihamaalla A-painotetun ekvivalenttitason (LA_{eq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Loma-asuntojen pihamaalla päiväohjearvot ovat 45 dB ja yöohjearvo 40 dB.

Jos melusta tulee valituksia tai epäillään melurajojen ylitystä, melutasoa tulee mitata ja raja-arvojen ylittyessä ryhtyä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.

6. Murskain tulee sijoittaa alueen matalimmalle kohdalle käyttäen olemassa olevia rintauksia suojina. Varastokasat tulee sijoittaa siten, että melun ja pölyn leviäminen ehkäistään. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan tulee pitää mahdollisimman pienenä.

Murskauksen meluhaitat tulee minimoida käyttämällä tarvittaessa kumituksia, kotelointeja tai muita vastaavia meluntorjuntatoimia.

7. Toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa pölystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Murskausaseman pölyhaittojen leviäminen ympäristöön tulee tarvittaessa estää joko kastelulla tai päästölähteiden koteloinnilla. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava. Myös liikenteen pölyhaitat on estettävä tarvittaessa kastelulla. Kasteluun saa käyttää vain puhdasta vettä.

Pölyämistä tulee tarkkailla toiminnan aikana.

8. Öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja niiden alueiden ulkopuolelle, joilla suojamaakerros pohjaveteen on alle viisi metriä. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Öljysäiliöiden säilytyspaikka ja työkoneiden tankkauspaikka on oltava pohjarakenteeltaan nestetiivis ja kaukalomallinen mahdollisten valumien estämiseksi.

9. Toiminnassa käytettävää konekalustoa tulee säilyttää kaivualueen ulkopuolella ja niiden alueiden ulkopuolella, joilla suojamaakerros pohjaveteen on alle viisi metriä.

Murskaamoa, muita ympäristöriskejä sisältäviä laitteita ja öljytuotteiden varastoja ei saa säilyttää alueella toimintajaksojen ulkopuolella.

10. Kaluston huolto, korjaus tai pesu on ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä kiellettyä, lukuun ottamatta välttämättömiä akuutteja korjauksia. Huolto- ja korjauspaikat on varattava alueen ulkopuolelle ja ne on suojattava asianmukaisesti.

11. Mahdollisten öljyvahinkojen varalta alueella tulee olla öljynimeytysmateriaalia ja riittävä alkusammutuskalusto.

15. Ottamisalueelle ja niille alueille, joilla suojamaakerros pohjaveteen on alle viisi metriä, ei saa tuoda maa-aineksia muualta lukuun ottamatta maisemoinnissa mahdollisesti tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida kyseisillä alueilla.

Ratkaisun perusteluja

Yleisperustelut

Toimittaessa tämän päätöksen ja sen määräysten mukaisesti murskauslaitos täyttää sille asetetut vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää ympäristönsuojelulain vaatimukset. Määräysten tavoitteena on ehkäistä ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi.

Valtioneuvoston asetus murskauksen ympäristönsuojeluvuatomuksista (800/2010) on tuonut murskaustoimialalle valtakunnalliset täsmälliset toimintaohjeet, joita on noudatettava. Melua, pölyä ja toiminta-aikoja koskevilla määräyksillä taataan kyseisen asetuksen vaatimusten täyttyminen.

Lupaviranomaisen on tutkittava ympäristölupahakemus ja myönnettävä ympäristölupa, jos luvasta lupamääräykset huomioiden ei aiheudu ympäristönsuojelulaissa mainittuja haitallisia vaikutuksia. Lupaviranomainen ei voi käyttää lupaa ratkaistessaan vapaata harkintaa, vaan lupa on myönnettävä, jos toiminnasta ei aiheudu muun muassa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai kohtuutonta räsitusaa naapurustolle.

Toiminnan sijoittumiselle ei ole esteitä, koska toiminta on sekä maakuntakaavan, Joensuun seudun yleiskaavan että Ylämyllyn osayleiskaavan mukaista.

Lupamääräykset

Ympäristönsuojelulain mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset muun muassa päästöistä, niiden ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja poikkeustilanteissa sekä muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään pilaantumista tai siitä aiheutuvia haittoja.

Lupamääräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain mukaan otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien määräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut siltä osin kuin asiassa on kysymys

Lupamääräys 1:

Määräys on annettu pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Muualta tuoduissa maa-aineksissa saattaa olla haitallisia aineita, jotka kulkeutuvat pohjaveteen.

Lupamääräys 2:

Mahdollisten asutukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi toiminnalle on asetettu aikarajat. Toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen mukaiset.

Lupamääräykset 3 ja 4:

Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi. Pohjaveden tarkkailun avulla voidaan seurata laitoksesta aiheutuvaa kuormitusta ja reagoida tarvittaessa, jos pohjaveden laadussa tapahtuu huonontumista.

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainesoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen.

Lupamääräykset 5–7:

Lupamääräykset on annettu toiminnasta naapureille aiheutuvien melu-, värinä- ja pölyhaittojen vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä.

Annetut melun raja-arvot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjeista (993/1992).

Koska alue sijoittuu pohjavesialueelle, tulee kasteluun käyttää vain puhdasta vettä.

Lupamääräykset 8–11:

Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koska ottoalue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella, konekaluston sekä polttoaineiden ja muiden haitallisten aineiden käsittelyssä tulee olla erityisen varovainen.

Lupamääräys 15:

Määräys on annettu pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Muualta tuoduissa maa-aineksissa saattaa olla haitallisia aineita, jotka kulkeutuvat pohjaveteen.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa yhtä kauan kuin alueelle myönnetty maa-aineslupa on voimassa. Jos toimintaa tämän jälkeen jatketaan, toiminnanharjoittajan tulee toimittaa uusi maa-aines- ja ympäristölupahakemus.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat vaatineet ensisijaisesti, että ympäristölupapäätös kumotaan tai toissijaisesti, että päätöksen lupamääräyksiä 1–4, 6 ja 15 muutetaan seuraavasti:

Lupamääräystä 1 on muutettava siten, että murskauksessa on käytettävä sähkökäyttöistä murskainta.

Lupamääräystä 2 on muutettava siten, että toiminta-aika murskaukselle ja rikotukselle rajataan ajalle 1.10.–30.4. Kuormausta ja kuljetusta ei saa tehdä lauantaisin.

Lupamääräyksiä 3 ja 4 on muutettava siten, että pohjaveden laadun tarkkailu toteutetaan ELY-keskuksen lausunnossa esitetyn mukaisesti.

Lupamääräystä 6 tulee muuttaa siten, että murskauslaitteistoa ja murskeen varastointia ei saa sijoittaa alueelle, jonka suojamaakerros pohjaveteen on alle viisi metriä. Lisäksi lupamääräyksen mukaisia melusuojauskeinoja tulee käyttää ehdottomasti, ei tarvittaessa. Suunnitelmat on hyväksyttävä lupaviranomaisella. Lisäksi päätöksestä pitää käydä selkeästi ilmi alueet, missä otettuja ja käsiteltyjä maa-aineksia saa säilyttää ja missä murskauslaitteita ja työkoneita saa käyttää. On myös osoitettava, missä polttoaineiden ja vaarallisten aineiden säilytyspaikat sijaitsevat, missä koneita ja laitteita saa tankata, missä kulkevat ajourat maa-aineisten kuljetukseen ja ilmoitettava mahdollisten melusteiden sijainnit.

Lupamääräystä 15 tulee muuttaa siten, että siinä kielletään yksiselitteisesti muualta tuotujen maa-ainesten varastointi ja käsitteleminen hakemuksen mukaisella suunnitelma-alueella lukuun ottamatta tarvittavaa verhoilumateriaalia.

Valittajien on myös katsottava vaatineen, että lupaan on lisättävä melun ja pölyn tarkkailua koskevat määräykset.

Perustelut

Päätöksen kumoaminen

Annetussa luvassa ei ole otettu riittävällä tavalla huomioon Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ja Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden lausunnoissaan esiintuomia pohjaveden pilaantumisen, pölyn ja melun torjunnan puutteista aiheutuvia haittoja (muun muassa pohjaveden laadun tarkkailun frekvenssi ja kattavuus ja MURAUS-asetuksen mukainen meluntorjunta).

Maa-aineslupaa 1/2018 haettaessa on ollut tiedossa, että maisemoimattoman 32 hehtaarin kaivannon ulkoreunoilla jäljellä oleva otettava maa-aines sisältää raaka-ainetta, jota on murskattava. Samoin on ollut tiedossa, että murskaus edellyttää ympäristöluvan hakemista, mutta maa-aines- ja ympäristölupaa ei siitä huolimatta ole käsitelty yhdessä.

Kun verrataan ympäristölupahakemuksen asemapiirrosta maa-aineslupan 1/2018 karttaan havaitaan, että asemapiirroksessa esitetyt ja luvassa hyväksytyt murskausalueet ja murskeiden varastopaikat sijaitsevat alueilla, joilla maa-ainesten ottaminen on jo loppunut, ja joilla suojamaakerros on alle viisi metriä. Näille alueille ei saa maaperän ja pohjavesien pilaantumisen vaaran vuoksi sijoittaa murskausta.

Lupamääräysten muuttaminen

Lupamääräyksen 1 muuttamista on perusteltu sillä, että vaadittu sähkökäyttöinen murskain on ympäristönsuojelulaissa edellytettyä parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräysten 2 ja 6 muuttamista on perusteltu valituksesta ilmenevin tavoin muun muassa MURAUS-asetuksen vaatimuksilla ja maa-ainesluvan ottotoimintaa koskevilla määräyksillä sekä sillä, että toiminta-aikojen tulee vastata asetuksessa ja maa-ainesluvassa esitettyjä toiminta-aikoja ja sillä, että hakemuksessa esitetyn vuoden 2008 mittaustuloksen perusteella ei voida päätellä, että toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia ohjearvoja vakitukselle ja loma-asumiselle. Lisäksi lupamääräys 6 nykyisessä muodossa lisää alueen pohjavesiriskiä ja on murskaimen ja murskeen säilytyspaikkojen osalta ristiriidassa Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen kanssa.

Lupamääräysten 3 ja 4 muuttamista on perusteltu sillä, että ELY-keskus on lausunnossaan esittänyt myönnettyä valituksenalaista lupapäätöstä merkittävästi tiukempia lupamääräyksiä pohjavesien suojeluun.

Lupamääräyksen 15 muuttamista on perusteltu valituksesta ilmenevin tavoin sillä, että hakemuksessa ja lupamääräyksessä ei määritellä yksikäsitteisesti, mitä hakija tai luvan myöntäjä tarkoittaa käsitteellä ”ottamisalue”.

Melun ja pölyn tarkkailua koskevien määräysten lisäämistä ympäristölupaan on perusteltu valituksesta ilmenevin tavoin MURAUS-asetuksen vaatimuksilla.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on 5.7.2024 antamallaan välipäätöksellä 977/2024 kieltänyt valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon ja määrännyt, että mahdollisesti jo aloitettu toiminta on heti keskeytettävä. Määräys on voimassa siihen saakka, kunnes pääasiaa koskeva valitus on lainvoimaisesti ratkaistu tai kunnes asiasta toisin määrätään.

Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaokselta on pyydetty lausunto valituksesta. *Hallinto-oikeus* on varannut Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Liperin kunnalle ja Liperin kunnan terveydensuojeluviranomaiselle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Valittajat ovat toimittaneet 29.7.2024 saapuneen valituksen täydennyksen, jossa he ovat vaatineet elinympäristölautakunnan lupajaoksen päätöksen kumoamista täydennyksestä ilmenevin tavoin sillä perusteella, että päätös ei ole yksikäsitteinen sen voimassaolon osalta.

Savon Kuljetus Oy on antanut valituksesta ja valituksen täydennyksestä vastineen, jossa on todettu muun muassa seuraavaa.

Murskauksen tarve ja murskattavan kiviaineksen määrä ei ole ollut selvillä maa-aineslupaa haettaessa vuonna 2018. Vain vähäisiä määriä murskaukseen soveltuvaa kiviainesta ei ole taloudellisesti kannattavaa jalostaa murskeiksi. Maa-aineslupan myöntämisen jälkeen on kuitenkin havaittu tarvetta murskaukselle.

Ympäristöluvassa on mainittu voimassaolosta seuraavasti: ”Lupa on voimassa yhtä kauan kuin alueelle myönnetty maa-aineslupa on voimassa.” Alueen maa-aineslupa on voimassa 9.4.2033 saakka. Ympäristölupaa ei ole myönnetty takautuvasti aikaisempaan toimintaan, eikä sitä ole myönnetty toistaiseksi voimassa olevaksi. Aikaisempaa murskaustoimintaa on harjoitettu meluilmoituksella.

Ympäristöluvan hakemusprosessin aikana vastineessa 8.3.2024 on esitetty karttakuva, johon on esitetty murskauslaitoksen mahdolliset sijainnit. Sijainnit on osoitettu alueille, joissa suojakerrospaksuus on viisi metriä. Murskauslaitos sijoitetaan vain alueelle, jossa suojakerros täyttyy. Toiminnassa noudatetaan MURAU-asetusta, sillä lähimmät häiriintyvät kohteet sijoittuvat lähimmillään alle 500 metrin etäisyydelle suunnitellusta murskauslaitoksen sijainnista.

Murskauslaitoksen melu vaimenee sekä etäisyyden että maastonmuotojen, varastokasojen sekä kasvillisuuden vaikutuksesta. Laskennallisesti kolmivaiheisen soran murskauslaitoksen melutaso vaimenee pelkän etäisyyden vaikutuksesta 400 metrin matkalla noin 63 dB, eli melutaso laskee 54 dB tasolle. Kolmivaiheisen soran murskauslaitoksen äänitehotaso on keskimäärin noin 117 dB. Yksinkertainen laskenta ei ota huomioon maastonmuotoja, varastokasojia tai muita melua vaimentavia tekijöitä etäisyyden lisäksi. Alueella on aikaisemmin hyödynnetty kaksivaiheista murskauslaitosta. Alueella voidaan käyttää kaksi- tai kolmivaiheista murskauslaitosta. Toiminnassa tullaan noudattamaan ympäristöluvan lupamääräystä 6 ja MURAU-asetusta koskien melun- ja pölyntorjuntaa.

Murskausjaksot alueella ovat pääasiassa lyhyitä ja alueella noudatetaan MURAU-asetuksen ja lupapäätöksen mukaisia toiminta-aikoja. Kuormaukset ja kuljetukset on sallittu alueella lauantaisin jo maa-ainesluvassa. Lauantaisin toiminta on kuitenkin vähäisempää. Monet urakat ja rakentaminen, jolloin mahdollisia murskeita tarvitaan lähialueella, tapahtuu kesäaikaan, jolloin myös murskausjakson sijoittuminen kesäajalle on perusteltua. Maa-aineslain 16 §:n mukaan lupaviranomainen voi antaa suostumuksen poiketa lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai lupamääräyksistä, joten ottamissuunnitelmassa esitettyjä toiminta-aikoja voidaan muuttaa. Alueella on tehty melumittaus vuonna 2008. Sen perusteella toiminta ei aiheuta melun raja-arvojen ylittymisiä lähimmillä kiinteistöillä.

Pölyämistä estetään lupapäätöksen sekä MURAU-asetuksen mukaisesti toiminnan sijoittelulla sekä tarvittaessa kastelulla. Kastelun tarpeeseen ja mahdollisuuteen vaikuttaa säätilanne. Murskauslaitos sijoitetaan alueella sijainnille, jossa viiden metrin suojakerros täyttyy. Alueen maa-ainesluvassa on kielletty maa-ainesten tuominen muualta alueelle. Samoin

ympäristöluvassa on kielletty muualta tuotavien ainesten murskaaminen. Alueelle ei siis tuoda maa-aineksia muualta toiminnan aikana.

Toiminnan aikana alueella otetaan pohjaveden laatu näytteitä soveltuvasta pohjaveden havaintoputkesta. Näytteenottoon käytettävästä putkesta ja sen soveltuvasta sijainnista on sovittu ELY-keskuksen kanssa. Laatu näytteistä analysoidaan laajan näytteenoton osalta myös metallipitoisuuksia. Alueelta on otettu ensimmäiset vesinäytteet toimintaan liittyen. Pohjavesinäytteessä ei ole havaittu pohjavesilaatunormien ylittäviä raskasmetallipitoisuuksia.

Toiminnassa hyödynnetään parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaisesti. Määräyksen 1 muuttamiselle ei ole perusteita.

Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaos on todennut lausunnossaan valituksen ja valituksen täydennyksen johdosta muun muassa seuraavaa.

Elinympäristölautakunnan lupajaos on myöntänyt Hiililampien sora-alueelle maa-aineslupan vuonna 2018. Kyseistä lupaa koskevassa lupahakemuksessa on todettu, että on todennäköistä, että kiviaineksia tullaan murskaamaan alueella. Murskausta on pidetty siis todennäköisenä, mutta ei varmana. Tämän vuoksi murskaukselle ei haettu samanaikaisesti ympäristölupaa. Maa-aines- ja ympäristöluvun yhteiskäsittely ei siten ollut mahdollista. Valituksenalaisen ympäristöluvun lupamääräystä 2 voidaan täydentää siten, että se on linjassa alueelle myönnetyn maa-aineslupan kanssa, ja murskaus on mahdollista vain 1.10.–30.4.

Valituksenalaisessa ympäristöluvassa kuormaaminen ja kuljetus on sallittua myös lauantaisin klo 7–18. Lausunnossa on viitattu MURAUS-asetuksen 8 §:n 2 momentissa säädettyyn. Alueen maastonmuodot ovat suotuisat ja lupahakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet ovat riittäviä pitämään melutasot alhaisina lähimmässä häiriintyvässä kohteessa, joten kuormaaminen ja kuljetus on sallittu myös lauantaisin klo 7–18.

MURAUS-asetuksen 6 §:n maininta siitä, että “meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen” ei tarkoita sitä, että niitä on aina käytettävä, vaan että jos niitä käytetään, ne on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen. Lupahakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet ovat riittäviä, eikä meluesteitä tarvita.

Lupamääräys 6 voidaan päivittää esitetyn mukaisesti murskaimen sijoittelun osalta, jolloin määräyksen ensimmäisen lauseen perään lisätään lause: “Murskainta ei kuitenkaan saa sijoittaa niille alueille, joilla suojamaakerros pohjaveteen on alle viisi metriä”. Muuten lupamääräys 6 tulee säilyttää ennallaan.

Hakijan naapurien huomautuksista ja lausunnoista antamassa vastineessa on maininta, että murskauslaitteisto sijoitetaan alueella kohtaan, jonka suojamaakerros pohjaveteen on vähintään viisi metriä. Vastineen liitteenä on alueesta ilmakehä, jossa värjätyillä alueilla viiden metrin suojamaakerros

pohjaveteen täyttyä. Ilmakuvassa on esitetty myös murskauslaitosten sijainnit ja ne ovat värjäytyillä alueilla. Murskaaminen tapahtuu siis alueilla, joilla on riittävä suojamaakerros pohjaveteen.

Lupapäätöksen mukainen pohjaveden laadun tutkimusohjelma (laaja tutkimus joka kolmas vuosi ja välivuosina suppeampi) on Opas maa-ainesten ottamiseen -oppaan mukainen ja yleisesti käytössä.

Luvan voimassaolossa ei ole epäselvyyttä, ja lupa on voimassa yhtä kauan kuin alueelle vuonna 2018 myönnetty maa-aineslupa. Jos toimintaa on tämän jälkeen tarkoitus jatkaa, tulee toimittaa uusi maa-aines- ja ympäristölupahakemus. Edellytykset toiminnan mahdolliselle jatkamiselle ratkaistaan siinä vaiheessa.

Lupaa ei tule kumota, mutta lupamääräyksiä voidaan tarkentaa edellä esitetyn mukaisesti.

Liperin kunnanhallitus on vastineessaan valituksen ja valituksen täydennyksen johdosta yhtynyt Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaoksen lausuntoon.

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys Liperin kunnan terveydensuojeluviranomaisena on vastineessaan valituksen ja valituksen täydennyksen johdosta viitannut ympäristölupahakemuksesta 15.2.2024 antamaansa lausuntoon ja todennut, että luvan myöntäjä on huomioinut lupamääräyksissä terveydensuojeluviranomaisen lausunnossaan esittämät asiat.

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue on valituksen ja valituksen täydennyksen johdosta ilmoittanut, että se ei anna asiassa vastinetta.

Savon Kuljetus Oy on antanut valituksesta, valituksen täydennyksestä, lausunnosta ja vastineista vastineen, jossa on viitattu yhtiön aiempaan vastineeseen valituksesta ja todettu muun muassa seuraavaa.

Määräykseen 6 suojakerrospaksuudesta alueelta on luotu Maanmittauslaitoksen aineistosta maastomalli. Maastomallista on luotu havainnekuva, johon on liukuvärjäyksellä merkitty alueet, jotka täyttävät vaaditun viiden metrin suojakerrospaksuuden. Havainnekuva on käytetty suunnittelussa ja toiminnan aikana varmistamaan viiden metrin suojakerrospaksuuden täytyminen ottoalueella. Maastomalliin on lisätty 29.4.2024 alueelta mitatut maanpinnan hajapisteet, jotka tarkentavat Maanmittauslaitoksen aineistoa.

Valittajat ovat antaneet lausunnon ja vastineiden johdosta vastaselityksen, jossa on todettu muun muassa seuraavaa.

Hiekkapohjainen maa-ainesalue 400 metriä valittajien kaivojen ylävirrassa on pohjaveden muodostumisaluetta ja tarvitsee ympäristölupapäätöksessä esitettyä vahvempia suojaustoimia, mikäli ympäristölupa hyväksyttäisiin.

Toiminnanharjoittaja on todennut vastineessa sopineensa ELY-keskuksen kanssa näytteenotosta tiehallinnon palstan 6:11 viereisestä pohjavesiputkesta, josta toiminnanharjoittaja on ottanut vastineen liitteenä esittämänsä näytteet. Riski pohjaveden pilaantumiselle on todellinen. Vastineen liitteenä olevassa pohjavesitutkimuksessa öljypohjaisten hiilivetyjen raja-arvo ylittyy 29.4.2024 näytteessä ja on raja-arvolla 15.5.2024 otetussa näytteessä. Tiehallinnon palstalla 6:11 ei ole ollut maa-ainesottoa 20 vuoteen.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksissä 2013:116 (27.6.2013) ja 2344/2017 (17.5.2017) on määrätty käyttämään sähköistä murskainta. Toinen niistä koskee toimintaa pohjaveden muodostumisalueella, jossa vesi virtaa laitokselta kohti 1,5 km päässä olevaa vedenottamo. Päätökset velvoittavat käyttämään vain tiettyä tekniikkaa, kun riskit juomavedelle ovat todelliset.

Hiililampien avoimelle maa-ainesalueelle ollaan tuomassa toimintaa, johon kuuluu raskasta rekkaliikennöintiä (30 käyntiä päivässä), työkoneita ja muuta liikennettä, mikä lisää maaperä- ja pohjavesiriskejä.

Toiminnanharjoittajan vastineen liite, karttaesitys, sisältää hakemuksen asemapiirroksesta poikkeavan tiedon murskainten sijoituspaikoista. Karttaesityksessä on kaksi ohjeellista sijoituspaikkaa. Kun sijoituspaikka on ohjeellinen, murskaimia ja aggregaatteja voidaan siirrellä ohuen suojamaakerroksen kaivannossa eri paikkoihin.

Merkintä

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksellä ratkaissut valituksen (hallinto-oikeuden diaarinumero 398/2024) Liperin kunnan ympäristötarkastajan 21.2.2024 antamasta meluilmoituspäätöksestä § 3/2024.

Hallinto-oikeudella on ollut tätä asiaa ratkaistessaan käytössä yllä mainittua ympäristötarkastajan päätöstä koskevat asiakirjat.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa elinympäristölautakunnan lupajaoksen päätöksen lupamääräyksiä 5 ja 8. Muutetut lupamääräykset kuuluvat seuraavasti (*muutokset kursivilla*).

5. Toiminnasta aiheutuva melutaso *työmaaliikenne mukaan lukien* ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden pihamaassa A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Loma-asuntojen pihamaalla päiväohjearvot ovat 45 dB ja yöohjearvo 40 dB. *Toiminnanharjoittajan on selvitettävä toiminnan aiheuttamat melutasot mittaamalla melua kertaluonteisesti ensimmäisen murskausjakson aikana. Toiminnanharjoittajan tulee esittää melun mittaussuunnitelma hyväksyttäväksi Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kaksi viikkoa ennen mittausten suorittamista. Melumittaukset tulee suorittaa ulkopuolisen asiantuntijan*

toimesta. Mittaustulokset sekä mahdolliset meluntorjuntatoimenpide-ehdotukset on toimitettava kahden kuukauden kuluessa ensimmäisen murskausjakson päättymisen jälkeen Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka voi tarvittaessa täsmentää tai täydentää lupaa meluntorjunnan osalta.

Jos melusta tulee valituksia tai epäillään melurajojen ylitystä, melutasoa tulee mitata ja raja-arvojen ylittyessä ryhtyä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.

8. Toiminnassa on käytettävä sähkökäyttöistä murskainta tai polttoainekäyttöinen murskain on sijoitettava nestetiiville pinnalle. Suojamaakerroksen pohjaveteen on oltava vähintään viisi metriä. Mikäli murskaimen tarvitsema sähkö tuotetaan erillisellä aggregaatilla, on aggregaatti ja sen tarvitsema polttoainesäiliö sijoitettava nestetiiville pinnalle. Toiminnanharjoittajan on kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaisuudesta toimitettava Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle selvitys tässä kappaleessa määrättyjen toimenpiteiden toteuttamisesta. Selvityksen perusteella ympäristönsuojeluviranomainen voi täsmentää tai täydentää lupaa.

Öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja niiden alueiden ulkopuolelle, joilla suojamaakerros pohjaveteen on alle viisi metriä. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Öljysäiliöiden säilytyspaikka ja työkoneiden tankkauspaikka on oltava pohjarakenteeltaan nestetiivis ja kaukalomallinen mahdollisten valumien estämiseksi.

Hallinto-oikeus määrää, että hallinto-oikeuden välipäätöksellä annettu täytäntöönpanokieltomääräys ei ole enää voimassa.

Perustelut

Sovellettavia oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 kohdan mukaan, jos toimintaan 4 luvun mukaan tarvitaan lupa (*luvanvarainen toiminta*), toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi

huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että: 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua; 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n 1 momentin mukaan, jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättyä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika. Luvan muuttamisesta saadun selvityksen perusteella säädetään 90 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittauksen tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle.

Ympäristönsuojelulain 87 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvan myöntämistä koskeva päätös määrätään olemaan voimassa toistaiseksi. Se voidaan kuitenkin määrätä olemaan voimassa määräajan toiminnanharjoittajan hakemuksesta tai jos siihen on toiminnan erityisiin ominaisuuksiin, siinä käytetyn tekniikan tai käytettyjen menetelmien uutuuteen tai toiminnan haitallisten vaikutusten arvioinnin vaikeuteen liittyvä painava syy. Määräaikainen ympäristölupa raukeaa määräajan päättyessä, jollei lupapäätöksessä ole toisin määrätty.

Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa 54 §:n nojalla saadun erityisen selvityksen perusteella.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Maa-aineslain 4 a §:n 1 momentin mukaan aineiden ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (MURAUS-asetus) 4 §:n 1 momentin mukaan pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

Saman pykälän 3 momentin mukaan kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Saman pykälän 4 momentin mukaan jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettusta piha-

alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, on pölyn joutumista ympäristöön estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Saman asetuksen 6 §:n 1 momentin mukaan melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy.

Saman pykälän 2 momentin mukaan koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi.

Saman pykälän 3 momentin mukaan jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettu pihalueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Saman asetuksen 8 §:n 1 momentin 1, 3 ja 5 kohtien mukaan jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikotusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan: 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana; 3) rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuorma- ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Samana asetuksen 9 §:n 1 momentin mukaan polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

Saman pykälän 2 ja 3 momentin mukaan tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Polttoainesäiliöiden

on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Saman asetuksen 13 §:n 2 momentin mukaan jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä ja toiminnanharjoittaja voi luotettavalla ja lupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminnasta aiheutuva melu, liikenne mukaan lukien ei ylitä 7 §:ssä tarkoitettuja melutason arvoja ja jos toiminnassa noudatetaan meluntorjunnan kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa, ei ympäristöluvassa tarvitse asettaa määräyksiä melun tarkkailusta.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB.

Asiassa saatua selvitystä

Savon Kuljetus Oy:n ympäristölupahakemus koskee kiviaineksen murskausta siirrettävällä murskaamolla. Toiminta sijoittuu olemassa olevalle Hiililampien maanottoalueelle kiinteistöille Sorala 426-405-28-5 ja Hukkapalsta 426-405-28-19 Liperin kunnan Liperin kylässä.

Hakijalla on maanottoalueelle Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaoksen myöntämä maa-aineslupa 9.4.2018 numero 1/2018, jonka lupamääräyksiä 7 ja 10 on muutettu Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksellä 8.7.2019 numero 19/0143/3. Maa-aineslupahakemuksen mukaan alueella tullaan suorittamaan mahdollisesti murskaustoimintaa. Murskausta ei kuitenkaan tulla suorittamaan 1.5.–30.9.

Maa-aineslupa on myönnetty 250 000 kiintokuutiometrin kokonaisottomäärälle ja se on voimassa vuoteen 2033 asti. Ympäristölupahakemuksen mukaan maa-ainesluvassa myönnetystä kokonaisottomäärästä on jäljellä noin 230 000 kiintokuutiometriä. Ympäristölupahakemuksella on tarkoitus hyödyntää ottoalueella lainvoimaisen maa-ainesluvan mukaista kiviainesvarantoa.

Alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, jossa alue on merkitty soranottoalueeksi, jolla osoitetaan vähintään seudullista merkitystä omaavia soranottoalueita, joista on selvitetty luonnonsuojelun tavoitteiden, pohjaveden hankinnan ja maa-ainesten ottotoiminnan yhteensopivuus (EO-1-p).

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 alueella on merkintä eo/mu (maa- ja metsätalousvaltaisen alueen osa, jolla maa-ainesten luvanvarainen ottotoiminta

päätyy suunnittelukauden aikana). Merkinnällä osoitetaan sellaiset seudullisesti merkittävät maa-ainesten ottoalueet, joissa maa-ainesten ottotoimintaa ei ole tarkoitus jatkaa voimassa olevan maa-ainesluvan umpeuduttua. Ylämyllyn osayleiskaavassa alue on varustettu merkinnällä EO (maankamaran aineiden ottoalue).

Ottoalueella ei ole tiedossa olevia erityisiä luonnonesiintymiä, suojelukohteita tai maisema-arvoja. Ottoalueen läheisyydessä on kaksi vesilain suojaamaa lampea (Hiililammet). Ottoalueen luoteisraja rajoittuu Munakukkula-Niinivaaran Natura 2000 -alueeseen.

Suunnitelma-alueen pohjois- ja eteläpuolella sijaitsevat Hiililammet ovat korkeudella 105,7 ja 105,8 mpy. Suunnitelma-alueella ja sen läheisyydessä korkeuserot vaihtelevat 105,7–121 mpy. Suunnitelma-alueen lähiympäristö on suurelta osin metsäpeitteinen paikoin vanhaa ja nuorta puustoa. Lisäksi alueen länsi- ja itäpuolilla on kaksi muuta maa-ainestenottoaluetta.

Hiililampien maa-ainesalue sijaitsee nykyisen Konivaaran (luokka 1E) pohjavesialueella 0742611. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 21,83 km² ja muodostumisalueen pinta-ala on 19,57 km². Alueelta pohjavettä muodostuu arviolta 12 500 m³/vrk.

Konivaaran pohjavesialue kuuluu Jaamankankaan reuna- ja saumamuodostuman länsiosiin ja tällä alueella muodostuma on itäosassa varsin tasaista hiekkakangasta. Länsiosa alueesta on erittäin vaihtelevaa suppaista ja mäkistä maastoa. Alueella muodostuvat pohjavedet purkautuvat ympäröiviin vesistöihin ja suoalueille. Alueen lammet ja järvet ovat pohjavesivaikutteisia.

Pohjavesialueella on vedenottamo, josta otetaan vettä noin 400 m³/vrk. Ottamolla on lupa pumpata vettä 1 300 m³/vrk. Alueella olevalla Ylämyllyn lisävedenottamolla on kaksi siiviläputkikaivoa Leinosen lammen pohjoispuolella. Kaivoista pumpattu vesi johdetaan vedenkäsittelylaitoksessa oleviin kaksoisneutralointisuotimiin. Vedenottamolla ei ole vahvistettuja suoja-aluepäätöksiä. Vedenottamo sijoittuu noin 1,5 km päähän maa-ainesalueesta.

Pohjavesialueella on yksi pohjavesiputki sekä alueen välittömässä läheisyydessä kolme putkea. Esitetyistä putkista ei ole hakemuksen mukaan saatavissa mittaustuloksia.

Lähimmät asutut ja vapaa-ajan rakennukset sijaitsevat 400–500 metrin päässä suunnitelma-alueesta.

Hakemuksen mukaan alueelle liikennöidään Polvijärventien kautta, joka kulkee ottoalueen itäpuolella. Myös viereiselle maa-ainesalueelle liikennöidään. Alueella liikennöidään pääosin arkisin, mutta liikennöinnin määrä riippuu kiviaineskysynnästä. Kuljetukset keskittyvät lyhyille ajanjaksoille, jolloin alueelta kuljetetaan kiviainesta pois suurempia määriä kerralla. Murskausjaksojen aikana työntekijöiden henkilöautoliikenne lisää

liikennöintiä alueella. Hakemuksen mukaan alueella liikennöi korkeintaan noin 30 raskasta ajoneuvoa päivässä. Karttatarkastelun perusteella liikennöinti ei suuntaudu kohti Pitkänen-järven rannalla sijaitsevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä.

Hakemuksen mukaan suunnitelma-alueelle ei sijoiteta pysyvää murskauslaitosta vaan alueella käytetään siirrettäviä murskainlaitteistoja, esimerkiksi 2–3 vaiheista liikkuvaa, Lokotrack-tyyppistä tela-alustaisesta esimurskaimesta ja aggregaattikäyttöisestä jälkimurskaimesta koostuvaa murskauslaitteistoa. Mikäli Lokotrack-tyyppisiä tela-alustaisia murskainlaitteistoja ei ole saatavissa, käytetään perinteisiä siirrettäviä murskaimia. Esimurskainta seuraavat yksi tai useampi jälkimurskain sekä seulavaunu. Alueella on aikaisemmin käytetty kaksivaiheista murskausta. Tarvittaessa soran seassa olevia suuria kiviä voidaan pienentää eli rikottaa ennen murskausta.

Alueen kiviaineksia voidaan seuloa sekä murskauksen yhteydessä että erikseen eri kivilajitteiksi. Seulavaunu tuodaan alueelle tarvittaessa, eikä sitä säilytetä alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Alueella voidaan myös välpätä alueelta otettavaa soraa, jotta suurimmat lohkareet saadaan eroteltua. Alueelle varastoidaan tehty murskelajikkeet sekä seulotut sorat, kunnes ne kuljetetaan käyttökohteisiin. Soramurskeita tuotetaan yleensä noin 10 000–20 000 tonnia kerralla. Yksi murskausjakso kestää tyypillisesti noin 2–4 viikkoa ja murskeita tuotetaan parhaimmillaan noin 3 000 tonnia vuorokaudessa.

Murskauslaitoksen murskaimissa käytetään kevyttä moottoripolttoöljyä. Lokotrack-tyyppinen tela-alustainen esimurskain on tyypillisesti varustettu omalla moottorilla ja jälkimurskaimet ovat aggregaattikäyttöisiä. Murskauksessa käytettävien työkoneiden kevyt polttoöljy varastoidaan ottamisalueen kaivualueen ulkopuolella suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Kevyttä polttoöljyä varastoidaan enimmillään 9 000 litraa. Näiden lisäksi myös työkoneissa ja murskaimissa on omat polttoainesäiliöt (työkoneiden säiliöt tyypillisesti 300–550 litraa ja murskainten säiliöt 600–900 litraa). Työkoneiden ja murskainten polttoainesäiliöiden koot vaihtelevat tyyppin ja mallin mukaan.

Ympäristölupahakemuksen käsittelyn yhteydessä antamassaan vastineessa hakija on todennut, että murskausjaksolla murskauslaitteisto sijoitetaan ottoalueella kohtaan, jossa suojakerrospaksuus pohjaveteen on vähintään viisi metriä. Vastineen liitteenä olevaan karttaan on merkitty murskauslaitteiston ohjeelliset sijainnit.

Alueella säilytetään poltto- ja voiteluaineita vain, kun alueella on toimintaa. Toiminnan aikana säiliöt sijoitetaan kaivualueen ulkopuolelle ja myös niiden alueiden ulkopuolelle, joilla on aikaisemmin otettu maa-aineksia jo päättäneiden maa-ainelupien nojalla ja joilla suojamaakerros on alle viisi metriä. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja

käsittelyalueet on suojattu öljynsuojamuovilla ja täytetty hienojakoisella maa-aineksella.

Hakemuksen mukaan ottamisalueelle ja niille alueille, joilla on aikaisemmin otettu maa-aineksia jo päättäneiden maa-ainelupien nojalla ja joilla suojamaakerros on alle viisi metriä ei tuoda maa-aineksia muualta lukuun ottamatta maisemoinnissa mahdollisesti tarvittavaa pintamateriaalia kasvukerrokselle.

Hakemuksen mukaan toiminnan aiheuttamia melu- ja pölyvaikutuksia seurataan aistinvaraisesti. Tarvittaessa ryhdytään torjuntatoimiin, kuten pölynsidontaan kastelemalla tai meluntorjuntaan varastokasojen uudelleen sijoittamisella. Hakemuksen mukaan pölypäästöistä suurin osa on yli 30 µm kokoluokkaa ja laskeutuu lähelle päästökohdetta.

Hakemuksessa on viitattu vuonna 2008 murskaustoiminnan aikana tehtyyn melumittaukseen. Tuolloin silloisen lähimmän asutuksen pihassa melutaso oli 35–38 dB (A). Alueen lähellä sijaitsee tiheään liikennöity Polvijärventie, Joensuun lentokenttä ja Liperin moottoriurheilurata, jotka on hakemuksessa arvioitu lähialueen suurimmiksi melun aiheuttajiksi.

Oikeudellinen arviointi

Kysymyksenasettelu

Hallinto-oikeudessa on valituksen perusteella arvioitava, onko valituksenalainen päätös ensisijaisesti lainvastaisena kumottava tai toissijaisesti, onko päätöksen lupamääräyksiä muutettava valituksessa vaaditulla tavalla. Esitettyjä vaatimuksia on perusteltu erityisesti toiminnasta aiheutuvilla melu- ja pölyhaitoilla sekä pohjavedelle aiheutuvalla pilaantumisriskillä. Lisäksi valituksessa on katsottu, että maa-aineksen ottoa ja murskausta koskevat lupa-asiat olisi tullut käsitellä yhdessä ja että lupapäätös ei ole yksikäsitteinen sen voimassaolon osalta.

Muutetut lupamääräykset ja luvan myöntämisedellytykset

Hakemuksessa ei ole selvitetty toiminnasta aiheutuvaa melua. Hakemuksessa on tältä osin viitattu vuonna 2008 tehtyyn melumittaukseen. Hallinto-oikeus katsoo, että hakemus on meluselvityksen osalta ollut puutteellinen. Kun otetaan huomioon toimintojen etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin sekä MURAU-asetuksen 13 §:n 2 momentti, hallinto-oikeus muuttaa lupamääräystä 5 ratkaisuosasta ilmenevällä tavalla. Toiminnasta ja sen liikenteestä aiheutuvat melutasot on tarpeen mitata toiminnan alkuvaiheessa, jotta varmistetaan, että lupamääräyksen 5 mukaisia melun raja-arvoja noudatetaan. Melumittausten perusteella tulee antaa selvitys mahdollisista meluntorjuntatoimenpiteistä, joilla ohjearvot saavutetaan. Lupaviranomainen voi selvityksen perusteella tarvittaessa muuttaa lupaa ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaisesti.

Murskauslaitteiston sijainti ottoalueella on jäänyt jossain määrin epäselväksi. Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut hakemuskvaiheessa antamassaan vastineessa, että murskausjaksolla murskauslaitteisto sijoitetaan ottoalueella kohtaan, jossa suojakerrospaksuus pohjaveteen on vähintään viisi metriä. Laitteiston sijaintitiedot ovat ohjeellisia.

Toiminta sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella, jolloin toiminnassa on erityisesti otettava huomioon toiminnasta aiheutuva riski maaperän ja pohjaveden pilaantumiselle. Pohjaveden virtaussuunnasta alueella ei ole esitetty selvitystä. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksissä 8 ja 9 on määrätty, että öljytuotteita sisältävien säiliöiden ja kaluston säilytys alueilla, joilla suojamaakerros pohjaveteen on alle viisi metriä, on kielletty. Hallinto-oikeus, ottaen huomioon yllä esitetyn pohjaveden virtaussuuntia koskevan selvityksen puutteen sekä ympäristönsuojelulain 16 ja 17 §:n ja MURAUS-asetuksen 9 §:n 1 momentin, muuttaa lupamääräystä 8 siten, että myös murskaimen sijoituspaikan suojamaakerroksen pohjaveteen on oltava vähintään viisi metriä.

Lisäksi hallinto-oikeus yllä mainituilla perusteilla muuttaa lupamääräystä 8 siten, että murskauksessa on käytettävä ensisijaisesti sähkökäyttöistä murskainta. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on polttoainekäyttöinen murskain tai mahdollisesti käytettävä aggregaatti öljysäiliöineen sijoitettava nestetiiviille pinnalle polttoainevuotojen estämiseksi. Nestetiiviinä pinnoitteena pidetään yleensä rakennetta, jonka vedenläpäisevyyskerroin $k \leq 1 \times 10^{-9}$ m/s ja tyhjätilavuus alle 3 %. Selvitys sähkökäyttöisen murskaimen käytöstä tai suojausrakenteen toteuttamisesta on toimitettava lupaviranomaiselle. Koska esitys suojausrakenteen sisällöstä ei ole tiedossa, hallinto-oikeus ei anna muita määräyksiä tiivistyksestä, vaan jättää mahdollisten ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaisten lisämääräysten antamisen lupaviranomaisen harkintaan.

Kun otetaan kokonaisuutena huomioon hallinto-oikeuden lupapäätökseen tekemät edellä esitetyt muutokset ja muutoin lupapäätöksessä toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn torjumiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi annetut määräykset, hakemuksen ja lupapäätöksen mukaisesta toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohdissa tarkoitettua luvan myöntämisen edellytysten vastaista seurausta. Vaatimus päätöksen kumoamisesta toiminnasta aiheutuvien melu-, pöly- ja pohjavesivaikutusten vuoksi on siksi hylättävä.

Valituksen hylkääminen muutoin

Valituksessa on katsottu, että maa-aineksen ottoa ja murskausta koskevat lupa-asiat olisi tullut käsitellä yhdessä ja ympäristölupa tulisi siksi kumota. Hallinto-oikeus katsoo, että vaatimuksessa on kyse lainvoimaista maa-aineslupaa koskevasta menettelyvirheväitteestä. Lisäksi saadun selvityksen perusteella ympäristöluvan tarve murskaukselle on ollut epävarma, joten toiminnoilla ei ole muutenkaan sellaista ympäristönsuojelulain 47 a §:ssä ja maa-aineslain 4 a §:ssä tarkoitettua riittävää ajallista yhteyttä, että lupahakemusten yhteiskäsittely olisi ollut tarpeen. Vaatimus päätöksen kumoamisesta tällä perusteella on siksi hylättävä.

Valituksessa on vaadittu murskauksessa ja rikotuksessa noudatettavan maa-ainesluvan ja MURAUS-asetuksen mukaisia toiminta-aikoja. Hallinto-oikeus toteaa, että maa-aineslupa ei sisällä murskauksen ja rikotuksen toiminta-aikoja koskevaa määräystä. Maa-ainesluvalla on ratkaistu maa-ainesten ottamista koskeva lupa-asia ja murskauksesta on määrätty tekemään meluilmoitus tai hakemaan ympäristölupa, eikä murskausta koskevaa kesätaukoa siten ole voitu sitovasti määritellä maa-ainesluvassa.

Valituksenalaisessa päätöksessä määrätty murskausta ja rikotusta koskevat toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaiset. Kun otetaan huomioon asiassa saatu selvitys murskauksesta aiheutuvasta liikennemäärästä ja sen suuntautumisesta ottoalueen itäpuolelle pois päin valittajien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöiltä, kuormausta ja kuljetuksia koskevaa toiminta-aikaa ei ole pidettävä MURAUS-asetuksen 8 §:n 2 momentin vastaisena. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että työmaaliikenteestä aiheutuva melu on määrätty selvitettäväksi hallinto-oikeuden lupamääräykseen 5 tehdyn muutoksen mukaisesti. Lupamääräystä 2 ei ole syytä muuttaa valituksessa esitetyllä tavalla.

Valituksessa on vaadittu, että pohjaveden laadun tarkkailumääräyksiä on tiukennettava Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen hakemuksesta antaman lausunnon mukaisesti. ELY-keskuksen lausunnossa ja valituksessa on viitattu Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) paikkatietoaineistoon, jonka mukaan toiminta sijoittuu metalliprovinssin 3 alueelle, jolla maaperän metallien, kuten koboltin, kromin, kuparin, nikkelin, sinkin ja vanadiinin pitoisuudet ylittävät maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot. Tämä tulisi ELY-keskuksen lausunnon mukaan ottaa huomioon pohjaveden laadun tarkkailussa.

Pohjaveden laadun tarkkailusta ja tarkkailuun käytettävästä pohjavesiputkesta sekä pohjaveden pinnantason tarkkailusta on määrätty lupamääräyksessä 3. Lupamääräyksen 4 mukaan toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua.

Lupamääräyksen 3 mukaan yllä mainittujen metallien pitoisuudet analysoidaan joka kolmas vuosi otettavista näytteistä. Hallinto-oikeus katsoo, kun otetaan lisäksi huomioon hallinto-oikeuden lupamääräyksiin tekemät muutokset sekä toiminnanharjoittajan vastineessa esitetyt GTK:n taustapitoisuudet, että pohjaveden tarkkailusta on annettu lupapäätöksessä riittävät määräykset. Lupamääräyksiä 3 ja 4 ei ole siksi syytä muuttaa valituksessa esitetyillä perusteilla.

Valituksessa on vaadittu, että lupamääräystä 6 on muutettava murskaimen ja murskeen sijoittelua sekä meluhaittojen minimointia koskevilta osilta. Lupamääräyksestä tulee lisäksi käydä ilmi muun muassa käsiteltävän maa-aineksen, murskauslaitteiden, työkoneiden ja vaarallisten aineiden säilytyspaikkojen sekä tankkauspaikkojen sijainti.

Kun otetaan huomioon lupamääräyksissä 6 ja 8–10 yllä mainituista seikoista määrätty sekä hallinto-oikeuden lupamääräyksiin 5 ja 8 tekemät melun

tarkkailua sekä selvittämistä ja murskaimen sijoittelua koskevat muutokset ja MURAUS-asetuksen 6 §:n 1 ja 3 momentissa melun torjunnasta säädetty, hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräystä 6 ei ole valituksessa esitetyn tavoin syytä muuttaa.

Valituksessa on vaadittu, että lupamääräyksessä 15 tulee yksiselitteisesti kieltää muun, paitsi verhoilumateriaalina käytettävän, maa-aineksen tuonti suunnitelma-alueelle sekä kiellettävä sellaisen maa-aineksen käsittely. Hallinto-oikeus katsoo, ottaen huomioon mitä lupamääräyksessä 1 on kiviaineksen murskauksesta määrätty, että lupamääräys 15 on riittävän yksiselitteinen. Lupamääräystä 15 ei ole valituksessa vaadituin tavoin syytä muuttaa.

Valituksessa on vaadittu lupapäätökseen lisättäväksi melun ja pölyn tarkkailua koskevat määräykset. Hallinto-oikeus on lisännyt ratkaisuosasta ilmenevin tavoin lupamääräykseen 5 melumittausta koskevan määräyksen. Lupamääräyksissä 6 ja 7 on määrätty pölyämisen ehkäisemistä koskevista toimenpiteistä, kuten murskaimen pudotuskorkeudesta, päästölähteiden koteloinnista ja kastelusta sekä pölyämisen tarkkailusta. Hakemuksen mukaan suurin osa pölypäästöistä on yli 30 µm kokoluokkaa, mikä laskeutuu lähelle päästökohdetta. Kun otetaan edellä esitetyn lisäksi huomioon MURAUS-asetuksen 13 §:ssä toiminnan tarkkailusta säädetty, hallinto-oikeus katsoo, että ympäristöluvassa on hallinto-oikeuden siihen tekemät muutokset huomioiden annettu riittävät määräykset toiminnan melun ja pölyn tarkkailusta, eikä päätöstä ole syytä tarkkailun osalta valituksessa esitetyn tavoin enemmälti muuttaa.

Kun otetaan huomioon, mitä maa-ainesluvassa ja valituksenalaisessa päätöksessä on lupien voimassaolosta määrätty, hallinto-oikeus katsoo, että määräys valituksenalaisen päätöksen voimassaolosta on riittävän yksiselitteinen. Vaatimus ympäristölupapäätöksen kumoamisesta luvan voimassaolon epäselvyyden vuoksi on siksi hylättävä.

Yhteenveto

Edellä olevan perusteella ja kun otetaan huomioon elinympäristölautakunnan lupajaoksen päätös lupamääräyksineen hallinto-oikeuden muuttamassa muodossa, valituksessa esitetyt vaatimukset perusteluineen sekä asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeus katsoo, että lupajaoksen päätöksen kumoamiseen tai enempään muuttamiseen ei ole syytä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu huomioon ottaen hallinto-oikeuden välipäätöksellä asetettua täytäntöönpanokieltomääräystä ei ole enää syytä pitää voimassa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Liperin kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **23.10.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Tanja Fagerhed sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi.

Esittelijä Mikko Poskiparta

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta [REDACTED] asiakumppaneineen

Jäljennös maksutta Savon Kuljetus Oy

Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen /
Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaos

Liperin kunnan terveydensuojeluviranomainen

Liperin kunnanhallitus

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Itä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>